

Κατάμαυροι τῶν δένδρων οἱ ἴσκιοι ἀπλώνονται,
Γιὰ τὸ χορὸ ἕνας στὸν ἄλλον γέρονν,
Δένδρα πολλὰ ξεροζωθῆκαν καὶ νεκρὰ κυλίσανε
"Ὅμως οἱ ἴσκιοι τοὺς τὸν γῦρο φέρουν
Καὶ τὸ χορὸ — βρουκόλακες ἀληθινοὶ — δὲν λύσανε.

Μεσάνυχτα. Περήφανο τὸ δάσος τὸ ἀπέραντο
Τὸ φίλημα τοῦ ἄγριου ἐραστή του —
Τ' ἀνέμου — ἠχολογᾷ καὶ μ' ἡδονικὴ φρικίασι
Στὸ σφιχταγκάλιασμα τοῦ δαμαστή του
Πέφτει νεκρὸ τὸ κάθε δένδρο, σύντριμμα, βρουκόλακας.

Κι' ἀπλώνονται τοῦ δάσους ὀλοένα μεγαλύτεροι,
Πεῖδ μαῦροι καὶ πεῖδ ἔμορφοι οἱ ἴσκιοι,
Ἐνῶ τὸ πάθος τοῦ ἀνέμου τ' ἄγριο πληθαίνεται —
"Ὅσο πληθαίνεται ἢ χαρὰ ποῦ βρίσκει —
Καὶ σειῶνται ἀπὸ ἡδονῆ τῆς ψυχῆς μου τὰ θέμελα.

Μὴ σβύνεσαι, ὦ νύχτα. Τὰ κάλλη σου τὰ ὑπέροχα
Μπρὸς στής μέρας τῆ γαλήνη ἄς μὴ χαθῶνε,
Σὲ σένα ἢ ἀνήσυχη ψυχὴ μου καθρεφτίζεται,
Ποῦ μέσα της ἀνέμοι ἀντιβογκοῦνε,
Σκοτεινῆ, μ' ἄπειρα πάθη, ἀλλὰ γι' αὐτὸ ἔμορφότερη.

ΣΤΑΘΗΣ ΚΑΙ ΑΒΙΑΣ

EDGAR POË

Ο ΚΟΡΑΚΑΣ

Ἦταν μεσάνυχτα γεμῆτα θλίψη κ' ἤμιον
σκυφτὸς καὶ μελετοῦσα κάποιο παλῆδ καλὸ βι-
βλίο μιᾶς ξεχασμένης πιά θεωρίας, καὶ τῆ
στιγμῆ πὸν τυραννιόμονν κατακομένος νὰ
τὸ νοιώσω, ξάφνου, ἀκούω ἕναν κρότο σὰν κά-
ποιος νὰ χτυποῦσε σιγαρά, σὰν κάποιος νὰ χτυ-
ποῦσε τῆς κάμαρας τὴν πόρτα.

— Κανένας ἐπισκέπτης θᾶναι, σιγομουρ-
μούρισα, καὶ μοῦ χτυπᾷ τῆς κάμαρας τὴν πόρ-
τα. Αὐτὸ θενᾶναι, τίποτ' ἄλλο.

"Α! Πῶς τὸ θυμᾶμαι τώρα ξάστερα! Κ'

ἦταν μιὰ νύχτα τοῦ Δεκέμβρη καὶ τὰ δαυλιὰ τῶ-
να μὲ τᾶλλο μὲ τᾶντιφέγγισμα τῆς ἀγωνίας των
χρωμάτιζαν τὸ πάτωμα. Καὶ καρτεροῦσα τὴν
αὐγὴ μ' ὀλόθερμη λαχτάρα. Μ' ἀνώφελα μέσ-
στὰ βιβλία μου τῆ λησμονιὰ στὴ λύπη μου ζη-
τοῦσα, στὴ λύπη μου γιὰ τὴ χαμένη πιά γιὰ μέ-
να Λενώρα, γιὰ τὴν ἡγαπημένη μου καὶ τὴν
ὀλόφοτη παρθένα, πὸν οἱ ἀγγέλοι θὰ τὴ φω-
νάζουν τώρα Λενώρα, μὰ πὸν ἐδὼ κίτω
τόνομά της δὲν θὰ τᾶκούσω πεῖα ποτές.

Καὶ τὸ λυπητερὸ, ἐλαφρὸ καὶ ἀόριστο

κυμάτισμα τῶν δλοπόρφυρων κοντινῶν μ' ἄγγιξε μέσα στήν καρδιά καί μὲ πλημμύριζε ἀπὸ φόβους ἀφάνταστους καὶ ἀγνωρίστους σὲ μένα ἴσαμε τότε. Κι ὅλα μὲ τέτοια δύναμη πὸν σὸ τέλος τῆς καρδιάς μου τοὺς παλμοὺς θέλοντας νὰ γαληνέψω σηκώθηκα μιλιώντας πάλι:

— Κάποιος ἐπισκέπτης θάναι πὸν ζητᾷ νὰ μπῆ στήν κάμαρά μου, κάποιος ἀργοπορημένος ἐπισκέπτης θὰ χτυπᾷ, ζητώντας νὰ μπῆ στήν κάμαρά μου. Χωρὶς ἄλλο, αὐτὸ θενᾶναι, τίποτ' ἄλλο.

Κι ἄνοιωσα τὴ στιγμὴν αὐτὴ μέσα μου κάποια δύναμη καὶ χωρὶς νὰ κρατιέμαι πειὰ φώναξα.

— Κύριε ἢ κυρία νὰ μὲ συχωρᾶτε γιατί ἀλήθεια κοιμώμουν καὶ σεῖς ἐχτυπήσατε τόσο σιγανά, τόσο σιγανά ἦρθατε καὶ ἐχτυπήσατε τὴν πόρτα τῆς κάμαράς μου πὸν μόλις ἤμουν βέβαιος ὅτι σᾶς ἄκουσα.

Καὶ μὲ μιᾶς ἄνοιξα τὴν πόρτα του ὀρθάνοιχα: Πυχτὸ σκοτάδι μοναχὰ καὶ τίποτ' ἄλλο μπρὸς μου!

Τηρῶντας βαθεῖα τὸ τρισκόταδο γιὰ κάμψωση ὦρα ἔμεινα γεμάτος ἐκπληξή καὶ φόβο χωρὶς νὰ ξέρω τί νὰ κάμω, σὰν σὲ ὄνειρο. Καὶ τὰ ὄνειρά μου ἦταν τέτοια πὸν κανένας θνητὸς δὲν θὰ τολμοῦσε νὰ ὀνειροπολήσῃ. Μὰ ἢ σιγαλιὰ δὲν ἔτριξε, δὲν τάραξε καθόλου· πάρεξ πὸν ἀλαφροχούθηκε στῆς ἀκινήσις τὸλόχντο μιὰ μοναχὴ λεξοῦλα:

— Δενώρα!

Κ' ἤμουν ἐγὼ πὸν ἀλαφρομίλησα καὶ μοῦ ἀντιφώνησε ἢ ἡχὸ κ' εἶπε καὶ αὐτὴ:

— Δενώρα!

Αὐτὸ ἦταν ὄλο, τίποτ' ἄλλο.

Καὶ ξαναμπῆκα στήν κάμαρά μου σὺνρυχα ξαναμμένος ὄλος. Μὰ σὲ λίγο νά! καὶ πάλι νοιώθω ἕνα χτύπο πὸν δυνατώτερο ἀπ' τὸν ἄλλο.

— Χωρὶς ἄλλο, εἶπα, χωρὶς ἄλλο κάτι θάναι σὸ παραθύρι μου ἀπ' ἔξω. Μὰ ἄς δοῦμε ἐπὶ τέλους τί εἶνε! Πρέπει νὰ ἐξηγήσουμε αὐτὸ τὸ μυστήριον. Ἦσυχασε καρδιά μου μιὰ στιγμὴ νὰ δοῦμε τί εἶνε! Πρέπει νὰ ἐξηγήσουμε αὐτὸ τὸ μυστήριον. Μὰ τί εἶνε λοιπόν! Ὁ ἀγέρας θάναι, τίποτ' ἄλλο.

Ἐσπρωξα τότε τὸ παραθυρόφυλλο καὶ μ' ἕνα

βροντερὸ χτυποφτερούγιασμα ἕνας κόρακας μεγαλόπρεπα μπαίνει, ἕνας κόρακας ἀπ' τοὺς μεγάλους ἐκείνους τοῦ παλαιοῦ καιροῦ. Δὲν ἐδήλιασε καθόλου, δὲν ἐσταμάτησε, οὔτε ἔγνυρε, μὰ σὰν κανένας λόρδος πῆγε καὶ κόνεψε πάνω ἀπὸ τὴν πόρτα τῆς κάμαρας μου, πῆγε καὶ κόνεψε σὲ μιὰ προτομὴ τῆς Ἀθηνᾶς, πάνω ἀπὸ τὴν πόρτα τῆς κάμαράς μου κ' ἔκατσε ἐκεῖ καὶ συμμαζεῦθηκε τίποτ' ἄλλο.

Κ' ἦταν ἕνα πουλὶ ὀλόμανρο καὶ μεγαλόπρεπη ἦταν ἢ στάση του καὶ ἀργιωπὸ ἦταν ὄλο. Καὶ μοῦρθε νὰ χαμογελάσω γιὰ τὴ σοβαρότητά του, μ' ὄλη τὴ λύπη μου πὸν εἶχα. Καὶ τοῦ λέγω:

— Ἄν καὶ δὲν ἔχῃς οὔτε ὑπερήφανο λοφίον, οὔτε καμμιὰ μεγαλόπρεπη χαιτή, δὲν φαίνεσαι ὅμως καὶ γιὰ φοβιτοῦρικο πένθιμο τοῦ παλαιοῦ καιροῦ κοράκι, ἀπὸ τῆς νύχτας τὰκρογιάλια ξεκινημένε ταξειδιώτη. Πές μου ποιὸ εἶνε τὰρχοντικό σου τὸνομα, πέρα στῆς Νύχτας τὰ πλουτωνικά ἀκρογιάλια!

Κ' εἶπε ὁ κόρακας:

— Ποτὲ πειά!

Παραξενεύτικα πὸς τὸ ἄχαρο αὐτὸ πετούμενο κατάλαβε τόσο εὔκολα τὰ λόγια μου, ἄν καὶ ἢ ἀπάντησή του δὲν εἶχε καὶ πολὺ σημασία γιὰ μένα καὶ δὲν μ' ὠφέλησε ἀρκετά. Γιατί πρέπει νὰ τὸμολογήσωμε πὸς ποτὲ δὲν ἔτυχε σὲ κανένα ἄνθρωπο νὰ δῆ μὲ τὰ μάτια του ἕνα πουλὶ πάνω ἀπὸ τὴν πόρτα τῆς κάμαράς του, ἕνα πουλὶ ἢ ἕνα ζῶο πάνω σ'ἕνα σκαλιστὸ ἄγαλμα πάνω ἀπὸ τὴν πόρτα τῆς κάμαράς του καὶ νὰ δίνη στὸν ἑαυτὸ του τὸνομα:

— Ποτὲ πειά!

Μὰ ὁ κόρακας κονεμένος ἀπόμονος πάνω σὸ ἦρεμο ἄγαλμα δὲν πρόφερε παρὰ μόνο τὴ μοναδικὴ αὐτὴ λέξη σὰν νάχυσε σ' αὐτὴ ὄλη του τὴ ψυχὴ. Καὶ δὲν πρόφερε τίποτε ἄλλο· καὶ οὔτε ἕνα φτερό του δὲν κούνησε — ὡς πὸν σὸ τέλος ἄρχισα νὰ μουρμουρίζω σιγανά.

— Σὰν πόσοι φίλοι δὲ μοῦχουν πια φύγει μακρὰ μου! καὶ τώρα καὶ αὐτὸ θὰ μοῦ φύγη καὶ θὰ μ' ἀφήσῃ, πρὶν τὴν ἀγῆ, καθὼς ὄλες μου οἱ ἐλπίδες, πὸν φτεροῦγιασαν καὶ πᾶνε.

Κ' εἶπε πάλι τὸ πουλὶ:

— Ποτὲ πειά!

Νοιώθοντας κάποια ῥίγη στὸν κρότο πούκαμεν ἢ τόσο ἐπίκαιρη αὐτὴ ἀπάντησι:

— Χωρίς ἄλλο, εἶπα, αὐτὸ πὺν προφέρει τὸ πονλὶ αὐτὸ θᾶνε ὄλο κι ὄλο πὺν ξέρει, καὶ πὺν θὰ τῷμαθε ἀπὸ κανένα κακότυχο ἀφεντικό πὺν, ἢ ἀλόπητη Δυστυχία τὸ κινήγησε τόσο ἀδιάκοπα, τόσο ἐπίμονα, ὡς πὺν τὰ τραγούδια του κατάντησαν νᾶχουν τὴν ἴδια πάντα ἐπωδὸ, ὡς πὺν τὸ *De profundis* τῆς Ἑλπίδας του πῆρε κι αὐτὸ τὴν μελαγχολικὴν αὐτὴ ἐπωδὸ;

— Ποτὲ Πειά!

Μὰ ἐπειδὴ μοῦ θύμιζε ἀκόμα ὁ κόρακας αὐτὸς τὸ χαμόγελο στὴ λυπημένῃ μου ψυχῇ, ἐγύρισα ἀμέσως τὴν πολυθρόνα μου ἀπ' τὸ πρόσωπό του, ἀπ' τὴν πόρτα κι ἀπ' τᾶγαλμα. Κ' ἔτσι βυθισμένος στὰ βελουῖδα, προσπαθοῦσα νὰ ἐνώσω τὴ μιὰ ιδέα μὲ τὴν ἄλλῃ, ζητώντας τί ἤθελε νὰ πῆ αὐτὸ τὸ πένθιμο πονλὶ τοῦ παλῆοῦ καιροῦ, τὸ θλιβερὸ καὶ τᾶχαρο, τᾶπαῖσιο καὶ τὸ πένθιμο αὐτὸ πονλὶ τοῦ παλῆοῦ καιροῦ, μὲ τὸ «Ποτὲ πειά!»

Κ' ἔτσι καθισμένος ἐρέμβαζα κ' ἔβγαζα μύρια συμπεράσματα, χωρὶς ν' ἀπενθύνω πιά οὔτε μιὰ συλλαβὴ στὸ πονλὶ πὺν μὲ τὰ φλογισμένα του μάτια μ' ἔκαμε τώρα στὴν καρδιά βαθειά. Καὶ γύρευα νὰ μαυτέψω αὐτὸ κι ἄλλα ἀκόμα, τὸ κεφάλι ἔχοντας ἀκουμπισμένο ἀναπνευστικὰ στὸν καναπέ τὸ βελουδένιο, πὺν τὸν χᾶιδεε τὸ φῶς τῆς λάμπας, καὶ πὺν τὸ κεφάλι τῆς, τὸ κεφάλι Ἐκείνης, δὲ θ' ἀκουμπήσῃ πειά,— ἄχ! ποτὲ πειά!

Καὶ μοῦ φάνηκε τότε πὺς ὁ ἀγέρας πικρῶν ὀλοένα καὶ πὺς γέμιζε ἀπὸ μῦρα πὺν ξεχείλιζαν, ἀπὼνα ἀόρατο θυματῆρι τὸ ὁποῖο κινοῦσαν Σερραφεῖμ πὺν τὰ πόδια του χᾶιδεαν τὰ χαλιά τῆς κάμαράς μου.

— Δυστυχισμένε, φώναξα στὸν ἑαυτό μου, ὁ Θεὸς σου σ' ἔστειλε μὲ τοὺς ἀγγέλους του, σοῦ ἔδωσε ἀνακούφιση, ἀνακούφιση καὶ νηπενθὲς στὰς ἀγαπήσεις τῆς Λενώρας σου!

Πιέ, ὦ! πιέ τὸ καλὸ αὐτὸ νηπενθὲς, καὶ ἔχασε τὴν χαμένη πιά αὐτὴ Λενώρα!

Κ' εἶπε ὁ κόρακας.

— Ποτὲ πειά!

— Μάντι κακῶν! τοῦ λέγω, γειὰ τῆς δυστυχίας! πονλὶ ἢ δαίμονας κι ἂν εἶσαι, πάντα προφήτης θᾶσαι! Εἶτε ὁ Πειρασμὸς σὲ πέταξε ἐδῶ πέρα, εἶτε ἡ τρικυμία μονάχα σ' ἐξέβρασε, ναυα-

γισμένε, μὰ ἀκόμα ἀκατάβλητε, σ' αὐτὴ τὴ γῆ τὴν ἔρημη, τὴ γῆ γεμάτη μάγια, στὸ σπιτί αὐτὸ πὺν τῷκαμε λημέρι τῆς ἢ Φοίκη — πές μου, ὦ πές μου εἰλικρινά, σὲ τρισπαρραζαλῶ, μπορεῖ νὰ βροῖ κανεῖς, μπορεῖ νὰ βροῖ κανεῖς ἐδῶ τῆς Ἰουδαίας βάλαμο; Πές μου, ὦ πές μου εἰλικρινά!

Καὶ εἶπε ὁ κόρακας:

— Ποτὲ πειά!

— Μάντι κακῶν, τοῦ λέγω, γειὰ τῆς δυστυχίας! πονλὶ ἢ δαίμονας καὶ ἂν εἶσαι, πάντα προφήτης θᾶσαι; Στόνομα τοῦ Οὐρανοῦ αὐτοῦ πὺν ἀπλώνεται πάνω ἀπὸ τὰ κεφάλια μας, στόνομα τοῦ Θεοῦ αὐτοῦ πὺν κ' οἱ δύο μας λατρεύουμε, πές, ὦ πές στὴ ψυχῇ αὐτὴ τὴ στενεμένη ἀπὸ θλίψεις, ἂν ποτε στὸν Παράδεισο ἐκεῖ πάνω, θὰ μπορέσῃ κι αὐτὴ νὰγκαλιάσῃ μιὰν ἀγία Παρθένα πὺν οἱ ἀγγέλοι τὴ λὲν Λενώρα, νὰγκαλιάσῃ μιὰν ἀσύγκριτη κ' ἠλιόχαρη παρθένα πὺν οἱ ἀγγέλοι τὴ λὲν Λενώρα.

Κ' εἶπ' ὁ κόρακας:

— Ποτὲ πειά!

— Τὰ λόγια αὐτὰ θᾶναι τὰ τελευταῖα μας λόγια τοῦ χωρισμοῦ, πονλὶ καὶ δαίμονα, βροχήθηκα καὶ σηκώθηκα. Ξαναχύσω μέσα στὴν τρικυμία, γύρισε στῆς Νύχτας τὰ πλουτωνικά ἀκρογᾶλια. Οὔτε ἓνα μαῖθο σου φτερὸ νὰ μὴν ἀφήσῃς κάτω, νὰ μοῦ θυμίζῃ τὴ φεντιὰ πὺν πρόφερε ἢ ψυχῇ σου ἄφησε τὴ μοναξιά μου. τὴν ἀτάραχη, παράτησε τᾶγαλμα πάνω ἀπὸ τὴν πόρτα μου ξεκάρφωσε τὸ ράμφος σου μέσ' ἀπὸ τὴν καρδιά μου καὶ σκόρπισε ἀπ' τὴν πόρτα μου τὸ φάντασμα σου πέρα!

Κ' εἶπε ὁ κόρακας:

— Ποτὲ πειά!

Κ' ἔτσι ἀσάλευτος ὁ κόρακας, μένει πάντα κονεμένος, κονεμένος πάντα στὴ χλωμασμένη πάνω προτομὴ τῆς Παλλάδος, ἀκριβῶς πάνω ἀπὸ τὴν πόρτα τῆς κάμαράς μου καὶ τὰ μάτια του κάποιον δαίμονα τὰ μάτια μοιάζουν π' ὄνειρεύεται. Καὶ τὸ φῶς τῆς λάμπας, πὺν χύνεται πάνω του, ἀπλώνει πίσω τὴ σκιά του στὸ πάτωμα καὶ ἢ ψυχῇ μου, ἔξω ἀπὸ τὸν κύκλο τῆς σκιάς αὐτῆς, πὺν κυματίζει στὸ πάτωμα, δὲ θὰ μπορέσῃ πειὰ νὰ σηκωθῇ—ποτὲ πειά!

ΝΙΚΟΣ ΔΡΟΒΙΑΝΗΣ